

ketinget med hensyn til, hvilke interesser man vil varetage. Men det kommer frem en gang imellem, selv om det her er på et utrolig sjusket grundlag.

Vibeke Peschardt (RV):

VKZ har ønsket at drøfte organisationsfriheden i Danmark. Beslutningsforslaget opfordrer regeringen til at sikre, at enhver arbejdsgiver og arbejdstager skal være frit stillet med hensyn til, om de vil være medlemmer af fagforeninger eller arbejdsgiverforeninger.

I bemærkningerne til beslutningsforslaget henviser de til Danmarks internationale forpligtelser – ikke mindst det sociale kapitel i Maastricht-aftalen. Det kan undre, når vi nu er ved det internationale, at forslagsstillerne ikke nævner ILO-konventionen om organisationsfrihed, som Danmark har ratificeret, og Menneskerettighedskonventionens artikel 11, der er den direkte årsag til, at vi i Danmark har en foreningsfrihedslov. For det har vi jo, og på den baggrund kan det undre, at vi skal drøfte noget, som vi allerede har i forvejen.

Det ville egentlig have været mere kontant, om forslagsstillerne med det samme havde sagt, hvad det egentlig er, de vil tale om. Det er jo det, vi har talt om hele eftermiddagen – eller snart aftenen med – eksklusivaftaler.

I lovgivningen – og her er det foreningsfrihedsloven, vi er inde i – er der en undtagelse fra bestemmelsen om, at ingen kan tvinges til medlemskab af en bestemt forening, læs eller lyt: fagforening. Undtagelsen går ud på, at arbejdsgiveren som et ansættelsesvilkår beder lønmodtageren om at være medlem af en bestemt fagforening. Den aftale har arbejdsgiveren nemlig indgået med fagforeningen. Og da vi jo hylder aftalefriheden i Danmark, er der for så vidt ikke noget ondt i det. Arbejdsgiveren kan lade være med at indgå en overenskomst af den type; det giver ganske vist nogle arbejdsgivere, som vi også har hørt det, nogle problemer. Hvis der er nogle, der kan huske så langt tilbage i tiden som til begyndelsen af 80'erne, husker de måske blokaden af en restauration i Herning, der hed »La Cabana«. Jeg er ikke klar over, om striden præcis handlede om det at indgå en overenskomst, eller om den handlede om eksklusivaftaler, men det er sådan set også lige meget for resultatet. For resultatet blev, så vidt jeg husker det, at der ikke blev lavet nogen aftale med den pågældende fagforening. Det var nøjagtig, som Peter Duetoft har sagt det her i dag, en arbejdskamp,

og den virkede altså ikke efter hensigten i forhold til den pågældende arbejdsgiver.

Nu er det også sådan med eksklusivaftaler, at de jo kun gælder for en meget begrænset del af arbejdsmarkedet. Vi har et arbejdsmarked med 2,3 mio. lønmodtagere. Ca. 800.000 af dem er offentligt ansatte, og på det offentlige område er der ikke eksklusivaftaler. Det følger af en almindelig lighedsgrundsætning.

Dansk Arbejdsgiverforening, som er en hovedorganisation, er godt nok imod eksklusivaftaler – det står ligefrem i deres vedtægter – men så vidt jeg har forstået det, fortolker de det blidt i forhold til dem, der søger optagelse hos dem. Der er nemlig nogle, der kan blive optaget i Dansk Arbejdsgiverforening, selv om de har en eksklusivaftale, når de bliver optaget. Det ser man altså stort på.

Man kan så spørge sig selv, hvorfor et parti som Det Radikale Venstre accepterer de nogle gange krasse metoder, som anvendes af fagforeningerne i arbejdskampen, eller hvad man kalder det, når man ønsker at lave disse aftaler.

For man må da nok kalde det krasse metoder, når nogle virksomheder ligefrem under trussel om blokade føler sig tvunget til ikke blot at ansætte personale på overenskomstmæssige vilkår, men også til i al fremtid at love kun at ville ansætte personer, der kommer fra bestemte fagforeninger.

Jeg vil gentage over for hr. Peter Duetoft, at det altså er fagforeningernes måde at markere det på.

I øvrigt vil jeg gøre den bemærkning, at vi sikkert alle sammen for nylig har fået breve fra Kristelig Fagforening, der fortæller, at de har 133.000 medlemmer. Det er godt nok mange, der altså ikke er medlem af de etablerede gamle, fine – eller i hvert ældre – fagforeninger.

Jeg vil også komme ind på et andet synspunkt, som jeg synes er vigtigt i denne sammenhæng, og det er grunden til, at jeg synes, vi må acceptere dels arbejdskampen, dels at vi overhovedet har fagforeninger. Det skal vi have. Vi skal have nogle helst stærke organisationer, for ellers kan vi ikke have den aftalefrihed, det kollektive aftalesystem, vi har, og ikke mindst det helt unikke konfliktløsningsapparat, der ligger bagved, og det vil selvfølgelig sige den måde, man afvikler konflikter på og sender dem fuldstændig uden om det relativt stive domstolssystem; jeg tænker på Arbejdsretten, Forligsinstitutionen og al den slags ting.

Det er altså vores opfattelse, at problemet